



**AKSJONSPAKKE TIL
KVINNEHISTORISK NATT
8.MAI**

Innhold

1. Om Kvinnehistorisk natt
2. Tall, fakta og råd
3. Idéer til aksjoner og andre aktiviteter
4. Fremgangsmåte for å lage egne veiskilt
5. Leserinnlegg
6. Ressurser

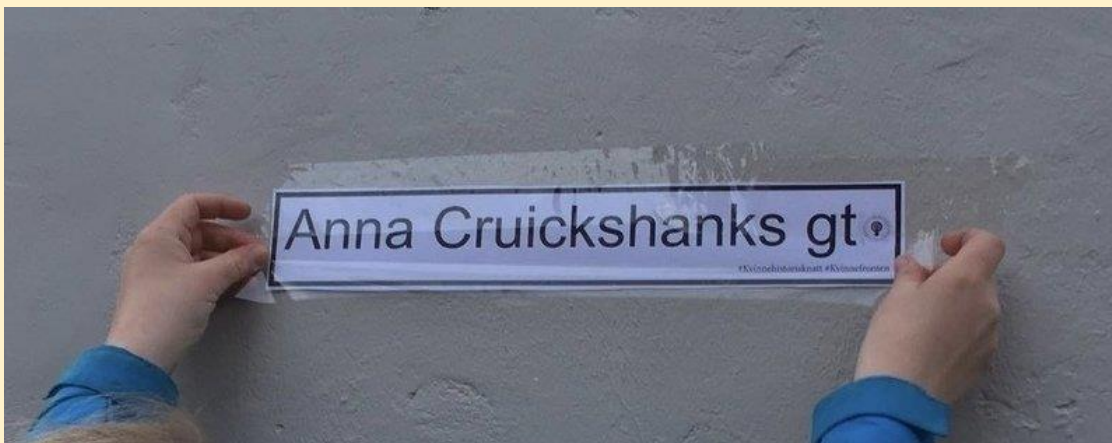


1. Om Kvinnehistorisk natt

Hvert år den 8.mai markerer kvinner i hele landet Kvinnehistorisk natt. Vi går ut i gatene, på torgene og plassene der vi bor, og aksjonerer for et bybilde som synliggjør kvinnene før oss og som samtidig representerer oss selv som kvinner i dag.

I dag er de fleste gater, torg og plasser oppkalt etter menn. Noen menn har til og med flere gater oppkalt etter seg i en og samme by! Samtidig er det mange kvinner som har satt enorme fotspor i historien, men som ikke er å se i noen by eller bygd. Dette handler om at historie som fag underkjenner kvinner og den rollen kvinner har spilt. Historien er skrevet av menn, og det er menns liv og menns bragder som har blitt anerkjent som viktige nok til å bli fortalt videre.

Kvinnefronten mener det er nødvendig at kvinners rolle i historien synliggjøres. Et godt sted å starte er i det offentlige rom der vi alle ferdes daglig og hele tida omringes av gater med mannsnavn og statuer av menn. På Kvinnehistorisk natt tar vi gatene tilbake! Ved å gjøre Bernt Ankers gate i Oslo om til Katti Anker Møllers gate, eller statuen av Richard With i Trømsø til en statue av Cora Sandel, hedrer vi kvinnene som har levd før oss. Vi viser dem frem som like betydningsfulle som alle mennene som har fått gater og stauter oppkalt etter seg. I tillegg aksjonerer vi for et offentlig rom som representerer kvinner, og forteller kvinner og unge jenter at de har like stor innvirkning på verden som menn.



2. Tall, fakta og råd



Avdøde og lokale kvinner

De fleste gatene er kalt opp etter *avdøde* menn. Det samme gjelder statuer. Det kan derfor være lurt å velge *avdøde* kvinner til å prege bybildet. Hvis dere skal komme med innspill til nye gatenavn, er det viktig å sette seg inn i hvilke regler som gjelder og hva som er praksis på det aktuelle stedet. Det er også lurt å undersøke om det finnes bestemte kvinner som har en særskilt tilhørighet til byen, stedet, området eller til og med selve gata som skal navngis. For eksempel har kvinner i Mandal foreslått Ellen Gleditsch' gate. Ellen Gleditsch var en norsk kjemiker som i 1929 ble landets andre kvinnelige professor. Hun ble født i Mandal.



Bruk kun bilder vi har tillatelse til å bruke

En del av bildene av disse avdøde kvinnene er beskyttet av opphavsrettigheter som gjør at vi ikke har tillatelse til å bruke bildet (med mindre dere får det av den som eier bildet). På Store norske leksikon sin nettside er det fleste bildene godt markerte. Vi anbefaler derfor å hente bilder herfra, i stedet fra google bildesøk eller andre nettsider. Hvis bildet er «falt i det fri» kan det fritt kopieres, endres, distribueres og fremføres, uten tillatelse. I tillegg bruker Store norske leksikon flere andre «lisenskode» som kan bety det samme (du kan trykke på disse og få en nærmere forklaring). Bilder merket med «begrenset gjenbruk» bør ikke brukes.



I Kristiansand er 40 gater oppkalt etter menn. To gater er oppkalt etter kvinner.



I Trondheim er 250 gater oppkalt etter menn. 50 gater er oppkalt etter kvinner.



I Oslo er 750 gater oppkalt etter menn. 100 gater er oppkalt etter kvinner.



I Tromsø er 28 statuer av menn. Ingen statuer er av kvinner.

3. Ideer til aksjoner og andre aktiviteter

Gateskiltaksjon

Ta med gateskilt fra Kvinnefronten eller lag egne og skriv de ut. Fest de over gateskilt med mansnavn. Det anbefales å ikke bruke Kvinnefront-logo på disse gateskiltene for å unngå en del negativ respons.



Kvinner som burde vært på sokkel

I 2019 hadde Kvinnefronten i Trondheim med flere en aksjon der de laget miniatyrstatuer av kvinner som burde ha vært på sokkel i bybildet.



Kle på en statue

Ta med kjoler, hatter, smykker, parykker og liknende, og kle om en mannlig staute til en kvinne. For at det skal komme klart frem hva slags aksjon dette er bør dere i tillegg feste bilde av/navn på ei historisk kvinne på statuen, eller annen relevant informasjon om kvinnehistorisk natt.



Hold en appell!

Hold en appell om kvinners betydning i historien, en bestemt kvinne, kvinner i bybildet eller noe annet før eller etter en aksjon.

Lag et kart

Skriv ut et kart over stedet dere bor, og bruk én farge til og markere gater som er oppkalt etter menn og en annen farge til å markere gater etter kvinner. Dette viser tydelig hvor kjønn gatebildet er. Kan brukes til å navigere, dele ut, sosiale media eller liknende.



«Opplysningskampanje» i sosiale media

Bruk de vedlagte bildene fra Kvinnefronten Oslo fra 2020, eller lag egne bilder, og del på Facebook, Instagram eller liknende for å spre kunnskap om viktige kvinner.

Lucy Smith (1934-2013)



Første kvinnelige rektor ved Universitet i Oslo fra 1993-98. En pioner innenfor barnerett.



Johanne Reutz (1896-1989)



Økonom, fredsarbeider og politiker. Regnet som LOs første feminist. Hun tok til orde for å innføre sekstimersdagen allerede i 1932



Webinar om kvinnehistorie

Inviter en historiker eller noen andre som kan mye om kvinnehistorie eller bestemte kvinner, og lag et digitalt seminar for lokallaget. Historiene om kvinner som har kjempet før oss må synliggjøres og gjøres til allmennkunnskap på lik linje med historiene om menn.

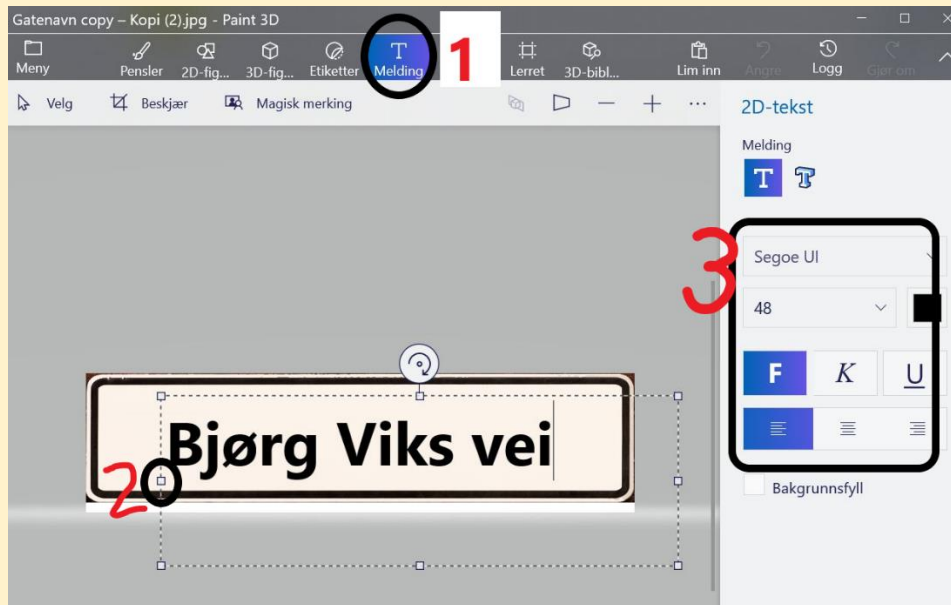
Kvinnehistorisk Kahoot

Bruk nettsiden www.create.kahoot.it til å lage en digital quiz som hver enkelt deltar på gjennom sin mobiltelefon. Dette er både morsomt og lærerikt! Kan gjøres etter et webinar, eller som et sosialt arrangement i lokallaget.

4. Fremgangsmåte for å lage egne veiskilt

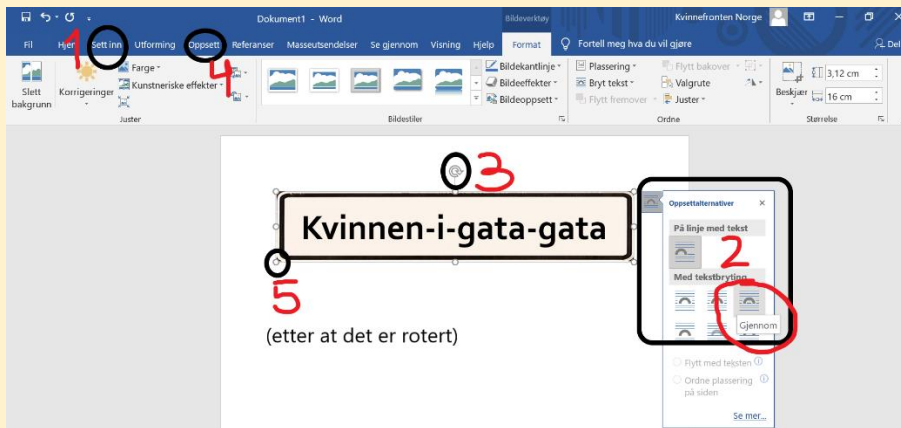
Du kan bruke enten paint (3D) eller «Paint 3D». Begge deler fungerer, men det er enklere å ikke gjøre feil i Paint 3D.

Del 1:



- Høyreklikk og trykk «åpne i Paint 3D»
- Trykk på T for tekstboks (1)
- Trykk til venstre i det hvite fektet og skriv inn tekst
- Pass på å dra tekstboksen helt ut til kanten hvis du skal skrive et lenger navn. (2)
- Tilpass skriftstørrelse til høyre – husk at du bør skru på fet skrift eller bruke en litt tjukk skrifttype (3)
- Plasser teksten midt på skiltet
- Lagre når du er fornøyd

Del 2:



- Åpne word
- Trykk Sett inn -> bilder -> denne enheten og velg det veiskiltet du vil skrive ut (1)
- Velg «gjennom» under «med tekstbryting» (2)
- Roter skiltet så det står på høykant med den runde pila (3)
- (Hvis tilgang til å skrive ut i A3 – endre størrelsen på dokumentet ved å trykke Oppsett -> Størrelse -> A3 før du går videre (4))
- Flytt bildet helt til venstre i dokumentet, og gjør det samme en gang til med et annet skilt du vil skrive ut (eller det samme) – men sett det til høyre i dokumentet. Det går to i bredden på ett ark
- Gjør bildene av skiltene så lange som mulig ved hjelp av utvidelsespunktet i et av hjørnene. Pass på at de ikke går utover den første sida. (5)
- Skriv ut i stående format, på bare én side.

Så er det bare å klippe til og eventuelt laminere i vei 😊

5. Leserinnlegg

Her er et forslag til leserinnlegg som dere kan sende til lokalavisa deres! Det kan sendes som det er, eller redigeres med lokale tilpasninger.

Likestilling i det offentlige rom

I Bergen har ni av ti gater mannsnavn. Byrådet har derfor fatta vedtak om at heretter skal alle gater og veier ha kvinnenavn. Dette vedtaket bør mange kommuner følge opp!

I Oslo har 100 veier, gater og plasser kvinnenavn, mens 750 menn har det samme.

I Trondheim har 50 gater og veier kvinnenavn, mens 250 har mannsnavn. Det gir en prosentvis fordeling på 85% menn, og 15% kvinner. Tar vi med navn på plasser, og i tillegg hvilket kjønn skulpturene som står på sokkel i byen har, vil resultatet bli det samme.

Elsa Laula Renberg var en viktig foregangsperson i å stifte den samiske foreninga i Norge 1917. Dette skjedde i Trondheim, og nå har hun fått en plass i byen oppkalt etter seg i sentrum av byen. Det viser at synliggjøring av kvinner hjelper. I år går aksjonistene som markerer kvinnehistorisk natt til denne plassen, for å hedre hennes engasjement for samenes kamp i Norge.

Startskuddet for Trondheim «Wall of feminism» blir en del av Kvinnehistorisk natt i år. Tredve kvinner, med tilknytning til Trondheim, fra fortid og nåtid, er portrettert. Disse kvinnene fortjener plass i det offentlige rom, og vil bli presentert på markeringa 8.mai utenfor Olavskvartalet.

Historien er eid av alle og angår alle. Ved å vise fram flere kvinner som sentrale historiske aktører, viser vi at historien har mer å by på. Historier om kvinner bør synliggjøres av respekt for dem som har kjempet før oss og for å øke statusen til kvinnehistorien. Med den skjeve kjønnsbalansen det er i bybildet i dag, forteller vi kvinner og unge jenter at de ikke har like stor innvirkning på verden som menn.

Kvinnefronten i Norge

6. Ressurser

Leserinnlegg/artikler:



Kvinnefronten i Trondheim m.fl. 2020:

<https://www.midtnorskdebatt.no/meninger/ordetfritt/2020/05/06/Likestilling-i-det-offentlig-rom-21733728.ece>



Kvinnefronten i Oslo:

<https://klassekampen.no/utgave/2020-05-08/debatt-berit-as-alleen>



Kvinnefronten m.fl. i Mandal:

<https://www.nrk.no/sorlandet/i-natt-skal-glemte-kvinner-fa-sin-plass-1.14542819>



Marie Simonsen, 2018:

<https://www.dagbladet.no/kultur/en-gang-i-aret-blir-kvinner-hengt-ut-av-feminister/69809415>

Nettsider:



www.kvinnehistorie.no



www.kjonnsforskning.no



www.sn1.no

Bøker:



«Norske kvinners kamp og liv. 1850-2000» av Bodil Chr. Erichsen

Lykke til og god aksjonsdag!